

NÉPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 28. SZÁM.

1946 MÁJUS 4. SZOMBAT

Olaszország után Románia ügye következik a békeértekezleten

A négy nagy külügyminiszterünk első találkozó jellegű ülése 3 óras tanácskozás után véget ért. Valószínűnek tartják, hogy péntek délelőtt a találkozó szintén tájékoztató jellegű lesz. Általános várakozás szerint Olaszország után Románia ügye következik napirenden.

A telepítésről és a földreform befejezéséről szóló törvényjavaslat a Nemzetgyűlés előtt

Kik részesülhetnek még ingatlanjuttatásban

A földművelésügyi miniszter a Nemzetgyűlés csütörtöki ülésén bejelentette a telepítésről és a földreform befejezésének előmozdításáról szóló törvényjavaslatot. A javaslat értelmében a magyarországi német lakosság által visszahagyott minden vagyon tulajdonjoga tehermentesen a magyar államra száll. Telepítés útján juttatásban részesíthetők a jelenlegi lakóhelyükön juttatásban nem részesült igényjogosultak, az 1937. évi december hó 31-i határon kívüli eső területekről önként eljuttott magyar népesség közül, valamint az akkori határon belül eső területekről kivándorolt magyar népesség közül visszatérő személyek. A javaslat értelmében az ökszerű telepítés érdekében kertes ház és két hold mezőgazdasági ingatlan juttatásban részesíthetők azok is, akik nem életvitászerűen foglalkoznak földműveléssel, feltéve, ha a juttatás vagyoni helyzeténél fogva indokolt. Ugyanilyen juttatásban részesíthető a demokrácia szolgálatában álló írók, írói, művészi, vagy tudományos munkássággal foglalkozók, ha számottevő vagyonnal nem rendelkeznek. A telepítés során az igényjogosultság és előírásánál a hadirokkantakat, a hadiöregeket és hadiárvaikat előnyben kell részesíteni. Kimondja a törvényjavaslat, hogy telepíteni csak önként jelentkezőket lehet.

Telepítés útján juttatásban nem részesíthető, aki már ilyenben részesült, aki gazdálkodási kötelezettségének nem tud megfelelni, aki iszákos, vagy közismert munkakerülő, aad csődbe van vagy volt. A javaslat szerint a települőknek lakóházat, lakóházrészt és gazdasági, valamint háztartási felszereléseket is kell juttatni a kötelezettségükhez képest. A telepések megváltási árára és eljárásai kötelezettségek fizetési.

A törvényjavaslat 2. fejezete a földreform befejezését célzó rendelkezéseket foglalja magában. E szerint azokat az ingatlanokat, melyeket 1946. évi január hó 1. napjáig megváltás vagy elkobzás iránti javaslatra nem terjesztettek elő, csak az Országos Földbirtokrendező Tanács határozata alapján lehet birtokba venni és kiosztani. E dátum után csak azoknak az igényeseknek lehet figyelembevenni, akik

igényüket az időpontig rajtuk kívülálló oknál fogva nem jelentették be személyesen, vagy hozzátartozóik útján. Csereingatlan juttatásban kell részesíteni, illetőleg megfelelő kártérítést kell fizetni azoknak a gazdálkodással életvitászerűen foglalkozó személyeknek, akiknek ingatlanát az érvényben lévő jogszabályok ellenére vették igénybe, az elvett ingatlan 100 kat. holdat meg nem haladó része erejéig. A javaslat végül kimondja, hogy a földreform során juttatott ingatlan a házastársak osztatlan közös tulajdonát képezi, továbbá a földreform végrehajtásában támaszkodó károkkért a végrehajtásban résztvevő szervek ellen kártérítési igényt érvényesíteni nem lehet.

A törvényjavaslat pénteki vitájában a Magyar Kommunista Párt vezérszónoka Nagy Imre elvtárs volt.

Hangsúlyozta, hogy a javaslat törvényerőre emelkedése megszünteti a termelőmunkásság gátló okait. Szükségesnek tartja a javaslat erőteljes és sürgős végrehajtását. A demokrácia ökle kíméletlenül le fog sújtani mindazokra, akik az új hirtelenségek bármilyen ürügygel akár egy juttányt is vissza akarnak venni. A javaslat általánososságban a maga és pártja nevében elfogadta.

A következő szónok Turó István elvtárs volt a Szociáldemokrata Párt részéről. Beszédében leszögezte, hogy földreform nélkül nem lehetett volna megalapozni a de-

demokratikus köztársaságot. Hangsúlyozta, hogy a javaslatnak keret-törvény jellege van és hogy milyennek lesznek az eredményei, az a végrehajtás módjától függ. A javaslatot maga és pártja nevében örömmel elfogadja.

Kovács Imre (Nemzeti Parasztpárt) pártja nevében örömmel üdvözölte a törvényjavaslatot. Helyesnek tartja, hogy illetéktelenek ne kapjanak földet. A kitelepítés körül olyan jelenségeket tapasztalt, amelyekkel szemben a legerélyesebb bírálatot kell mondani. Kérte a földművelésügyi minisztert ezeknek a kivívó hibáknak a megszüntetésére. A törvényjavaslatot a Nemzeti Parasztpárt nevében elfogadta.

Ezután Nagy Ferenc miniszterelnök jóváhagyás végett benyújtotta a Nemzetgyűlésnek az 1946. évi VI. t.c.-ben két felhatalmazás alapján kibocsátott kormányrendeleteket. Az elnök közölte, hogy a Nemzetgyűlés a miniszterelnök bejelentését tudomásul vette.

Bonczé Imre, az alkotmányügyi és közjogi bizottság elnöke bejelentette, hogy a bizottság letárgyalta az emberi alapjogok hatályosabb védelméről, valamint a szellemi és közéleti kiváltságok közül választott képviselők számának újabb megállapításáról szóló törvényjavaslatot.

Varga Béla elnök közölte, hogy a törvényjavaslatok napirendre tűzése iránt később fog javaslatot tenni. Ezután folytatták a napirenden lévő általános vitát.

Új termény-, kenyér- és lisztárak

A Gazdasági Főtanács által április 29-i hatállyal megállapított magasabb munkabérekre való tekintettel a kötelezettségügyi miniszter újhol szabályozta a mezőgazdasági termények árát. A jelentősebb árakra a következők: Termelői árak nyertek megállapítást: Búza, rozs, kétszoros, zab 160 millió, árpa, kukorica (májusi morzsoló) 140 millió, burgonya 110 millió, bab 160 millió, hagyma 160 millió, napraforgó 320 millió pengő mázraként.

Az új liszt- és kenyérrétek, amelyek 1946 május 3-án lépnek hatályba és az ország egész területére vonatkoznak, a következők: A kenyér fogyasztói ára 5 millió pengő, vizontetési ára 4.700.000, finomított, búza- és kukoricadara natmi ára 4.800.000, nagykereskedői ára 5.200.000, fogyasztói ára 5.800.000 pengő. Kenyerészt, kukoricaliszt malmi ára 3.250.000 pengő, nagykereskedői ára 3.550.000 pengő, fogyasztói ára 4 millió pengő kg-ként.

Az egyiptomi pán-arab

szervezet képviselői megállapítják, hogy az angol-amerikai Bizottság Palesztinára vonatkozó javaslatának végrehajtása az egész Izlám és arab világot felháborítaná.

Az iráni kormány

csütörtökön erőteljes hangú tiltakozó-jegyzéket intézett Nagybritanniához és az Egyesült Államokhoz, az angol-amerikai Palesztin-Bizottság jelentése ellen.

A dalmáciai szigetek és az olasz háborús bűnösök kérdése a békeértekezleten

A négy hatalom külügyminisztere közül: Azon az összejövetelen, amely csütörtök délután háromnegyed 2 óráig tartott, a négyek tanácsa két kérdéssel tárgyalta, az első a dalmáciai szigetek kérdése volt. Pelagoza és Píloza sziget sorsáról határoztak. Az első sziget Jugoszláviához kerül, a másik Olaszországhoz. Megállapították a két sziget demilitarizálásának módjait és úgy döntöttek, hogy mindkét államnak jogában áll a másik állam számára juttatott sziget vízén halászni.

ezzel az Inditványai és most is arra hivatkozott, hogy ezzel csorbítaná Egyesült Nemzetek egyikének szuverén jogait. Döntést nem hoztak. Bidault francia külügyminiszter a négyek értekezlete előtt fogadta Molotovot. A két miniszter megbeszélése során különösen a Tanács munkájának módszereiről értekezett. A négy miniszter úgy határozott, hogy csütörtök délután 4 órakor magánértekezletet tartanak, amelyen csupán a külügyminiszterek jelenhetnek meg. Az összejövetel tehát elsőrendűen titkos jellegű, célja, hogy a kibizottság keretében megoldást találjanak több olyan kérdésben, amelyet már tanulmányoztak, de még nem találtak megoldást. A legközelebbi teljes ülése valószínűleg péntek délelőtt 12 órakor lesz.

Az orosz álláspont nagymértékben elősegíti a békeértekezlet munkáját

A londoni hetilapok hírmagyarázója a párizsi négyhatalmi értekezletéről szóló fejtegetéseiben kiemeli, hogy az orosz békéltető álláspont nagymértékben elősegíti az értekezlet sikeres munkáját.

Az Anders-hadsereg tagjai nem akarnak visszatérni Lengyelországba

A brit államközösség miniszter-elnökeinek Londonban folyó értekezletén megvitatták a brit parancsnokság alatt lévő lengyel katonák helyzetét, akiknek nagy része Anders tábornok olaszországi hadse-

regében szolgált. A lengyel katonák jelentős része világosan kifejezésre juttatta, hogy nem kíván hazatérni Lengyelországba. Ugyúgyben közelebbi döntést nem hoztak.

Eikobozzák a csallóközi gazdák birtokait

Mint ismeretes, csallóközi parasztságok birtokait vagy elkobozzák, vagy gondnokot helyeznek gazdaságukba. A magyar falvakba betelepült szendörök, katonák és romániai szlovákok igen gyakran értékesítik a magyar gazdáktól elvett felszerelési tárgyakat, aminek következtében a parasztság nem végezheti el kellőképpen a mezőgazdasági munkálatait. Az új telepések semmit sem dolgoznak, ha kapnak vetőmagot, azt elherdálják, de ugyanakkor a magyar gazdák még csak vetőmagot sem kap-

nak. Ez azzal a következménnyel jár, hogy szabotázssal vádolják őket, ami ürügy arra, hogy a még meglévő földjüket elkobozzák, illetve oda gondnokot nevezzenek ki. Mindezek a kilengések már olyan súlyosak, hogy Kvetkó szlovák földművelésügyi megbízott szükségesnek látta most már, hogy falragasok útján szótka fel munkára a magyar gazdákat, szorgalmukra és földszertetükre hivatkozva. Kvetkó azt ígéri, hogy „minden hírszerléssel ellentétben” a termést megtartják.

MOLOTOV

elnöksével csütörtökön délelőtt megkezdődött a külügyminiszterek értekezletének 7. ülése.

BEN SMITH:

AZ ANGOL KENYÉR MÉG BARNÁBB LESZ

Ben Smith közlekedési miniszter szerdán kijelentette, hogy az angol kenyér még barnább lesz. A pazarlás elleni kiállítás megnyitása megállapította, hogy a mai időkben a pazarlás halálos bűn. A főlshabadított Európában a csülk-kent gabonatermés 31 millió tonna volt, a háború előtti 45 millió átlagos terméseredménnyel szemben. Keleten hasonló a helyzet a riz-

ROMÁN GIMNAZIUM GYULÁN

A hazai román nemzetiségű lakosság gyermekeinek saját anyanyelvű középiskolákban való oktatása lehetővé tételére az 1946/47. iskolai évtől kezdődően Gyulán I-VIII. osztályos állami román tanításmegelővő gimnázium létesül. Az iskola megszervezésével a szegedi tankerületi főigazgatót bízták

anyáruk

és Tejszövetkezetek között, hogy a tej- és 30. közötti boltos tejet itere- gővel, a szabad tejet 0 pengővel tartoznak számolni. A tej- és 30. közötti tejet 0 pengővel tartoznak számolni. A tej- és 30. közötti tejet 0 pengővel tartoznak számolni.

Villamosjegy

Utazóközönség, hó 3-tól, péntektől kasz- és gyermek- 10 pengőre, a vonat- 4 millió pengőre

Uzleingszolgálat

hozzájárult a villa emeléséhez.

12.500.000 P.

ADÓ ÉS ÁLLÓ: ISTVÁN.

ADÓ FERENC.

ecen. Piac-utca 29. Telefonszám: 254.

ecen. Batsar-Zs.-u. Telefonszám: 205

szabadság nyomda

1. pórtorgóépén.

indálgazdálkodó: JÁNOS

NYERT

ral fizet

S. ÖKSZERESZ

10ca 41.

ban,

tanul

fiztít

ios

Széchenyi-utca 51

ítás

esznél

Piac-u. 53.

ELADÁS

és ottolt méz, töcserep, igénytelő vatalos áron kap- és mézszet, Sz- 10. Csapó-u. 62. 14. 186

hálozobebutor, arrogép, stly- arrogép, szürke magas, erős 2-es férfi cipő. repadaráló sze- rádiószet. 12. 220

EGYÉB

ok Abolit.léma- 10k a Dobozcsá an. Fűrdő-u. 2 P. 178

ész kapható a Bükögyárban. — 2. 215

ti palánták kap- rrosi kertészeten. 5. Május 6-tól a 10. szám alatt 10k.

bárány, róka- készit Katona- 10kemeser. Sz. 2. Sz. 47

kozor, arany, arany, rézpéna Pollakndi. Hat- Sz. 36

Levay gyoro- 10k Dom-u. 22/b. 10k tanfolyamok. vasútkedvez- 20

A katonaság átszervezése megtörtént, a nyugatos tiszteket elbocsátották

Kérlelhetetlen szigorral jár el a kormány a megvesztegetési ügyekben

Interpellációk a Nemzetgyűlés csütörtöki ülésén

A Nemzetgyűlés csütörtöki ülésén a miniszterelnöknek több interpellációra adott írásbeli választát olvasták fel. Majd felolvasták a belügyminiszter írásbeli választát Futó Dezső képviselőnek a szentesi rendőrségen történtekkel kapcsolatban előterjesztett interpellációjára. Válaszában a belügyminiszter bejelentette, hogy az esettel kapcsolatosan erőteljes nyomozás van folyamatban, aminek eredményéről a Nemzetgyűlést tájékoztatni fogja.

Futó Dezső viszontválaszában elmondta, hogy a belügyminisztert azonnal tájékoztatták és egy miniszteri tanácsost küldött ki a helyszínre, akit elkísért Péter Gábor, a politikai rendőrség vezetője is.

Hálóját és elismerését fejezte ki a Magyar Kommunista Párt vezetőségének azért, hogy kizárta tagjai közül Dadi Imrőt.

Az ilyen intézkedések csak erősíthetik a pártok között fennálló koalíciót. A többség a választ nem vette tudomásul.

Zöld Sándor képviselő elvtársnak a közigazgatás megújítása tárgyában előterjesztett interpellációjára írásbeli választát olvasták fel, ezután felolvasták a belügyminiszter választát Futó Dezsőnek Bánó Mihály, volt kecskeméti rendőrezredes magatartása tárgyában előterjesztett interpellációjára. A belügyminiszter hangsúlyozta, hogy minden kilengés esetében a vizsgálatot folyamatba tette és az adatokat a belügyminiszter és az igazságügyminiszter által kiküldött közös bizottság vizsgálja felül. Futó Dezső viszontválaszában azt állította, hogy a belügyminisztert félrevezették. A választ nem veszi tudomásul. A Ház a belügyminiszter választát tudomásul vette.

Ezután a külügyminiszter írásbeli válasza hangzott el Schiffer Pál képviselőnek a békeelőkészítés tárgyában elhangzott interpellációjára. A miniszter hangoztatta, hogy a békeelőkészítés jelentőségénél fogva fitkos. Azonban készséggel rendelkezésre áll mind ő, mind a békeelőkészítő osztály. A Ház a miniszter választát tudomásul vette. A honvédelmi miniszter Birják Imre képviselőnek a honvédségi és katonai eljárás tárgyában előterjesztett interpellációjára adott válaszában hangsúlyozta, hogy a katonaság ellátása megjavult.

Az átszervezés megtörtént, a nyugatos tiszteket elbocsátották.

A Ház a választ tudomásul vette. A miniszterelnök Faragó László (SzDP) képviselő elvtársnak a fasiszta irók térfoglalásáról előterjesztett interpellációjával kapcsolatban közölte, hogy semmi sem áll lávalabb a kormány Intenciáitól, minthogy olyan egyének, akik a múltban a fasiszta rendszer megvédőjének harcosai és kiszolgálói

Kelmekestés és vegytisztítás
Makkaynál
Pacsirta-utca 11. sz.

voltak, a demokráciában bármilyen módon is működésben maradjanak. A miniszterelnök Veér Imre képviselőnek a közéleti tisztaság tárgyában előterjesztett interpellációjára adott válaszában hangsúlyozta, hogy illetékes szervek kerlelhetetlen szigorral járnak el azokkal szemben, akikkel szemben a megveszte-

Felakasztották Kovarcz Emilt

Csütörtökön Kovarcz Emil háborús bűnügyének tárgyalásán a népbíró és a politikai ügyész ismertette Kovarcz Emil pályafutását. Kovarcz védője igyekezett védeni tetteit az enyhítő körülmények megvilágításába helyezni.

Háromnegyed 7 órakor hirdette ki Jankó Péter tanácselnök a Népbírók ítéletét. Bűnösnek mondta ki a Népbírók Kovarcz Emilt háborús bűntettben és ezért köztársasági halálra és vagyonelkobzásra ítélte. A halálraítélés és védője kegyelemért folyamodtak.

A bíróság tanácskozására vonult vissza, majd kihirdette határozatát, mely szerint a Népbírók nem találta kegyelemreméltónak Kovarczot, kérelmét elutasította és az ítéletet végrehajthatónak nyilvánította ki. Közölte, hogy az ítéletet 2 órán belül végrehajlják.

VÁSÁRY JÓZSEFET FELMENTETTÉK ALLAMTITKÁRI TISZTSÉGE ALÓL

A magyar köztársaság elnöke a miniszterelnök előterjesztésére Vásáry József földművelésügyi államtitkár ezen tisztsége alól saját kérelmére felmentette.

2 millió pengő a pesti napilapok ára

A budapesti napilapok eladási ára május 5-től, a vasárnapi számtól kezdődően példányonként 2 millió pengő.

A ROMÁN OLAJ FEDEZI AZ ORSZÁG GAZDASÁGI GÉPEINEK SZÜKSÉGLETÉT

A legutóbb megkötött 1946. évi magyar-román árucserre egyezmény értelmében annyi olajat kapunk, hogy az ország gazdasági gépeinek olajszükségletét erre az évre teljes mértékben fedezze.

Rendületlenül!

A magyar falusi tehetőségmentés javára — olvassuk a Pártista és a Szocialista Irók térfoglalásáról (Rendületlenül) megkezdett Szegénysorsú, de jó eszű falusi tíúk Diakötönna javára rendezik az ünnepélyt.

Az ünnepély bemutatja az életorás múltat. Majd a bűnök századait a törököt is, németet is kiszolgáló országvesztő nagy urakat, a gögös gazdag leányt, akit halálra tánoztatott a szegény legény, s az isten-gyilkos szánakok után a nagy számú irók gimnázista haragú gondolatban hitet, hogy felkelt még a szétföld alól népe. Az ifjusági előadás május 4-én délután 4 órakor lesz a kedvezményes helyarárral; május 5-én délelőtt 10 órakor a nagyközönség számára rendezés helyarárral a Csokonai-színházban. Jegyek elővételben (Varga-utca 2.) és a pénztárnál előadás előtt kaphatók.

Csokonai-színház
Szombaton 6 órakor
Fériem, a gazember
Vidám táncos-operett!

Kamaraszínház
Szombaton és vasárnap 6 órakor
Körhinta
K. Tóth Katalin vendégfelléptével és Kovács Terus fellépésével

telős behozonyítást nyert. Gulácsy György kérdésre a miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy a kormány az összehíretheletlenesség kérdését napirenden tartja és megteszi a szükséges intézkedéseket annak mielőbbi létrejövetele tárgyában.

Dénes István képviselőnek a magyar-román vámunió tárgyában előterjesztett interpellációjára Nagy Ferenc miniszterelnök válaszában hangoztatta, hogy a békekötés után Magyarország keresni fogja a szomszédos államok felé a gazdasági közlekedés lehetőségét. A miniszterelnöknek a fenti interpellációkra adott válaszait a Ház tudomásul vette, majd Varga Béla elnök az ülést bezárta.

A tanácselnök szavai végeztével a zsűfölt tárgyalóterem közönsége elhagyta a helyiséget, a vádlottal pedig kiveteltek és elhelyezték a Merkó-utcai törvényszék fogházának ügynevezett siralombázi cellájában. A közönség részben a folyosókon, részben az udvarokon töltve idejét, megvárta az ítélet végrehajtását.

A törvényszéki fogház ügynevezett kisudvarán Jankó elnök még egyszer megállapította Kovarcz Emil személyazonosságát, majd a vádat képviselő népbíró az átadta az ítéletet az ítéletvégrehajtlóknak, akik az ítéletet a kora esti órákban végrehajtlótlák.

Cukorkiosztás

A közleletási ügyosztály értesíti a város lakosságát, hogy a kereskedők a cukorkajegy 7-es számú szalvényére 15 degr, cukrot kötelesek kiszolgáltatni kg-ként 120 millió pengő árban. Felhívja az ügyosztály a közönséget és a kereskedőket, hogy úgy a 6-os, mint a 7-es cukorkiosztványok bevétele csak f. hó 10-ig történhetik, mert akkor a kereskedőknek véglegesen el kell számolniuk a Jegyszalvényok arányukat vesztik.

KIK VEZETIK PESTEN AZ ERDÉSZETI FŐOSZTÁLY-T?

A földművelésügyi minisztériumnak az erdőügyekkel foglalkozó szerve az ügynevezett Erdészeti Főosztály. Furcsa reakciók alakultak ki az erdő állami igénybevétele óta. Állásvesztésre ítélt fasiszták intézik az országos jelentőségű ügyeket (Ballai Ervin, Ilosvai Lajos). A mult rendszer volt erdőhírtokosainak érdekel akadálytalanul érvényesülnék egy tizenháromtagú bizottságon keresztül, melynek neve „Erdőigazgatósági Főtanács”. A bizottságnak négy mérnöktagja van, a többiek a volt Magyar Erdőhírtokosok igazgatóságából tevődnek ki javarészt. Már hozott is egy határozatot ez a Főtanács, mely szerint a volt erdőhírtokosok szabadon ki-termelhetik volt erdeik fáját, úgy-hogy az állam kopasz erdőterületeket vesz majd át. Utána kellene nézni, miféle erők működnek közre, hogy a népi demokráciában ilyen fontos ügyeket reakció szervek döntenek el.

Fémhulladékok
mindentéle vasanyagot, gépeket, a legmagasabb áron vásárol!
Langer & Katz
vastelepek, Hatvan-2. sz. Telefon 412

Megyei vezetőséget választott a MNDSz

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége megválasztotta megyei vezetőségét. Elnök: dr. Juhász Géza tanárnő (Debrecen) lett. Al-elnök: Gál Lajosné városi szociális titkár (Debrecen). Titkár: Bánhid Józsefné háziasszony (Debrecen). Vezetőségi tagok: Ifj. Veres Péterné földműves (Debrecen), Földi Róza földműves (Hajdú-sámsón), Palánky Róza postai alk. (Debrecen), Harangi Józsefné földműves (Hajdúszoboszló), Erdélyi Mihályné háziasszony (Hajdúszoboszló), Csiba Győzőné háziasszony (Hajdúménás), Pinczés Jánosné háziasszony (Debrecen), Váczy Józsefné tanítónő (Nádudvar), Kutrecz Gizella újságról (Debrecen), Tóth Sándorné háziasszony (Hajdúböszörmény), Né-

metli Józsefné tisztv. (Debrecen), Szörny Pálné földműves (Földes), Sallágyi Róza tisztviselő (Debrecen), Bálint Pirooska munkásné (Kaba), Bogyi Józsefné tanítónő (Püspökkladány), özv. Nádasdy Józsefné földműves (Balmazújváros), dr. Kovács Béláné tanítónő (Hajdóhadház), Sallágyi Erzsébet földműves (Egyek), Csiki Ilona földműves (Vámospercs), Silló Mihályné földműves (Józsa), Gaál Ilonka tisztv. (Debrecen), Szécs Jánosné munkásné (Debrecen), Mónus Gáborné dohánygyári munkásné (Debrecen), Sallágyi Gáborné földműves (Rákosi-telep), Miskolczi Gáborné háziasszony (Debrecen), Jenei Anna tanítónő (Debrecen).

EGY ADÓPENGŐ
május 4-én 910 pengő.

Egyelőre nem állapítják meg adópengőben az árakat

A „Kis Újság” értesülése szerint a kereskedelem mindaddig nem térhet át az adópengős eladási árakra, amíg az adópengős árakat a gyárpar és nagykereskedelem nem vezeti be. Az adópengő-betétek felmondási ideje egyébként a pénzügyminiszter rendelete értelmében az egész ország területén egységesen öt nap.

A pozsonyi rádió szerint

május 15-ig be kell jelenteni a németek és magyarok, illetve az árulók tulajdonában lévő minden vagyontárgyat. A rendelet ellen vétőket szigorúan megbüntetik.

AZ AMERIKAI VÖRÖSKERESZT AJÁNDÉKOT HOZ A MAGYAR VÖRÖSKERESZTNEK

Sommer, a magyar Vöröskereszt nevében és felkérésére táviratol küldött az amerikai Vöröskereszt vezetőségéhez, Ryanhez és meghívta Budapestre. Ryan válaszláviratában sajnálattal jelentette ki, hogy nagy elfoglaltságára való tekintettel nem jöhet Budapestre, ellenben maga helyett elküldi egyik főmunkatársát, Fowleyt. Fowley nem fog Budapestre üres kézzel érkezni, mert az amerikai Vöröskereszt ajándékát hozza magával a Magyar Vöröskereszt részére.

Kalap! Kalap! Kalap! nagy választékban Kissnél, Alföldi-palota

Aranybevéltás
ENGEL ékszerésznél
Benyáts-árubázban

Textil-, rövidáru- és kézimunkakiskerekedők figyelem!

Kereseti és jövedelmi adó közösséget kötött a szakosztály. Minden fent írt kereskedő köteles a Társulatnál szombaton délután 4-6-ig, kivételosen 5-én, vasárnap 10-12 óráig kereseti és jövedelmi adóját május hónapra előre kifizetni. Aki ezen ideig nem fizeti ki, az adópengőben lesz köteles fizetni. E L N Ö K S É G.

Csak a közlehet

A Városi Tanács alkottat Kalenda tanácsos beszámoló az építkezési szaktanácsos bizottság ülésén hozott határozat.

A munkanélküli csak az építkezés felküzdeni — mondták tanácsosok — és kezési szaktanácsos van eljuttatni az üjtérhez, amelyben kéjes közmunkaváltás Debrecen város rész sem fedez az ügeit, a környező kisbefolyó közmunkaváltás bocsássák Debrecen.

Ezenfelül nagyobb újjáépítkezési szaktanácsos építési miniszterrel, galást a magánépítésére. Javasolja, h

Sürgős

A dolgozók részén rohamos növekedése nehézségeket jelent. átás a legfőbb üzemi ut meg.

A debreceni Kefegy több mint 180 a van, egyáltalán munkásait ellátni a gesebb élelmiszere

Az üzem alkalmazották, a legnagyobb népette végzik munkájukat Tóth elvtárral, kötszég elnökövel, ak hogy mivel a gyár nem elsőrendű készűkek, az élelmiszere lése szinte lehetetlen.

Tanúból vá

Erdékes jelenet jött a Népbírósgouon Dániel debreceni tis éves, volt SS Hunyadi borús bűnügyének tárg volt Blinyi József 25 pércsi földműves. Valben kiderült, hogy mag tes tagja volt az SS. Az ügyész javaslatára a menten vádlott lett és a mindkettőjük ügyében 6-6 hónapi börtönt kettő, politikai jogukto évre megfosztották öle

Két vádira

Készítet püenteken a Váncsa Zoltán 41 éves postamester ellen népettben, mert mint a rosi posta vezetője, nettotta a munkaszolgá mára érkezett csomagok leket; másrészt, mert a mazottáival gorbombán bánt.

A másik vádirat Ben 25 éves, püspökkladányi zól, aki mint az SS Hu bétes önkéntes tagja, há tetjét követett el.

Tóth cu

m a N
Fényes, kényelm

lasztott

lisztv. (Debrecen), földműves (Földes), tisztviselő (Debrecen), munkásné (Józsefné tanítóné), öz. Nádasy (Balmazújváros), Balmazújvárosi Béliáné tanítóné), Sallágyi Erzsébet (Egyek), Csiki (Vámospercs), földműves (Józsa), tisztv. (Debrecen), munkásné (Debrecen), Sallágyi Gábor (Rákosi-telep), öz. háziasszony (Anna tanítóné)

an bányák Miklós edjével?

napja valami ügyben portáján fordultunk a tanú elhordta le kocsisát a gongon, a demokrácia égére. Most asszonytunk, az ő panaszaát fél hónapja szolgát mindenestől elűzte. Ez volt csak kimenőn, de vasárnap is, délután. Még a kimenős kő láta el az állatodéltanonként. A nagymosás volt náeste 9 óráig mosott, akkor feküdni készült, még oda neki „az úr” a kő. A holtrafagy, akinek fekélyes bajjait már nagyon andó. Dolgozott eleget — mondja.

kiőrt, Lehordta a szemétnöveknak. Azután kijelent, a házból azonnal, de egy, a családhoz pedig fogta a mosógépet, ráborította az „Három gyermek” ívet még nem kap — mondja újra az

máskor is csak 4-én, imádkozni kell húszpedig ötödmagát, rom gyermekét tartja pedig vissza akarják mondani időre szólnak szólnak.

napnap meglette a urva becsületességét. ulja lassan Vásáry gyi nincs külön szent úri becsület és küamibe „az úr” úgyogy akar.

áltás résznel izban

zimunka- iótt a szakosztály. rsulatnál szombaton árnapi 10-12 óráig apra előre kifizetni. ngében lesz köteles ELNÖKSÉG.

Csak a közmunkavállalás felhasználásával lehet megindítani az újjáépítést

A Városi Tanács részletesen foglalkozott Kalenda Lóránt műszaki tanácsos beadványával, amely az építkezési szaktanács legutóbbi ülésén hozott határozatokkal. A munkanélküliség leküzdését csak az építkezés fokozásával lehet leküzdíteni — mondta Kalenda Lóránt tanácsnok — és ezért az építkezési szaktanács fölterjesztést kíván eljuttatni az újjáépítési miniszterhez, amelyben kéri, hogy a teljes közmunkavállalást hagyják Debrecen város részére, sőt mivel ez sem fedezi az újjáépítés költségeit, a környező kisebb községekből befolyó közmunkavállalás 50%-át is bocsássák Debrecen rendelkezésére. Ezenfelül nagyobb összeget kér újjáépítkezési szaktanács az újjáépítési minisztertől, továbbá támogatást a magánépítkezés megindítására. Javasolja, hogy a nagyobb

házak javítását az állam vegre adja, vagy adjon kedvezményt a háztulajdonosoknak és egyben kötelezze őket az újjáépítés végrehajtására. A kérelem megsérülésére háromtagú küldetés megy Budapestre Szendrei alpolgármester vezetésével. A Városi Tanács legteljesebb mértékben hozzájárult a szaktanács javaslatához és ilyen értelmű kérvény megfogalmazását határozta el. Megnehezíti az építkezés fokozott megindítását a fantasztikus anyagár, amely szinte naponta változik. Egy vagon méz például 25 milliórd pengő. Remélhető, hogy a miniszter részéről Debrecen megkapja az öt megillető támogatást és ezáltal a munkanélküliség állandóan fenyegetőbb rémét sikerül majd leküzdeni.

Sürgős segítségre szorulnak a Kefegyár dolgozói

A dolgozók részére az infláció rohamos növekedése a legsúlyosabb nehézségeket jelenti. Az üzemi ellátás a legfőbb üzembem nem valósult meg. A debreceni Kefegyár, melynek több mint 180 alkalmazottja van, egyáltalán nem képes munkáit ellátni a legszükségesebb élelmiszercikkkel. Az üzemi alkalmazottai nagyrészt nők, a legnagyobb nélkülözés közepette végzik munkájukat. Beszélgetünk Tóth elvtárral, az üzemi bizottság elnökével, aki elmondta, hogy mivel a gyár termelvényei nem elsődleges közlekedési cikkek, az élelmiszere való beszerzése szinte lehetetlen.

Részünkről elismerjük a nehézségeket, azonban meggyőződésünk, hogy egy beszerzési csoport felállításával, amely árucsereforgalmi engedéllyel rendelkezik, a közlekedési minisztertől jelentős eredményeket lehetne elérni. A beszerzési csoportnak meg kell kapnia a megfelelő támogatást a helyi közzétartási szervek részéről. Pártunk mindenkor képviseli és támogatja a dolgozók követeléseit és ebben az esetben is sürgős megoldást javasol, amikor lapunk hasábjain felvetjük ezt a kérdést. Meggyőződésünk, hogy az üzemi bizottság erőfeszítésével és gyors intézkedésekkel a viszonyokhoz mártan könnyebbítést kell szerezzen az üzemi több mint 180 dolgozójának.

Tanúból vádlott

Erdékes jelenet játszódott le ismét a Népbíróságon. Beszékelt Dániel debreceni tisztviselő, 30 éves, volt SS Hunyadi páncélos háborús bűnyegének tárgyalásán tanú volt Birinyi József 25 éves, miképpé földműves. Vallomása közben kiderült, hogy maga is önkéntes tagja volt az SS alakulatnak. Az ügyész javaslatára a tanúból ott menten vádlott lett és az ítélet már mindkettőjük ügyében döntött. — 6-6 hónapi börtönt kapott mindkettő, politikai jogukat pedig 3-3 évre megfosztották őket.

Két vádiratot

Készített ponteken a népiügyszég. Váncsa Zoltán 41 éves, debreceni postamester ellen népeleves bűntettben, mert mint a balmazújvárosi posta vezetője, nem továbbította a munkaszolgálatosok számára érkező csomagokat és leveleket; másrészt, mert a posta alkalmazottjaival gorbombán és durván bánt.

A másik vádirat Kovács Sándor 60 éves, püspökudányi lakos ellen szól, aki mint az SS Hunyadi páncélos önkéntes tagja, háborús bűntettet követett el.

A Népbíróság

A mai naptól kezdve tárgyalásait a volt megyei kapitányság Burgundia-utcai épületében tartja. Az elköltözött Népbíróság helyét a megyei kapitányság foglalja el a rendőrség épületében.

Hadifogoly hírek

A Magyar Vöröskereszt Tudostá Osztályán (Hatvan-utca 8. sz. I. em. 4.) levélük van az alábbiaknak: Öv. Bajoghí Lászlóné, Péterfia-utca 42; Tóth Mária, Vörös Hárszeg-útja 40. (Hangya-park); dr. Szondi György, Poroszlai-út; Szóke Daniel, Honvéd-utca 20; Lajos Zsigmond, Honvéd-utca 39; Keoskés István, Bujdosó-utca 21; Keoskés Sándor, Erzsébet-utca 35; Kopasz András, Baross-ú. 24; Kállai Juliánna, Ag-utca 4; Beres Etele, Erős Lajos-utca 11; Galambos Ferenc, Margit-utca 2; Botos Andrásné, Porsanyi-út 15; Tarcsi Gábor, Dorottya-utca 7; Szegedi Mária, Mezőgazdasági Kamara; Sarkadi Sándorné, Kar-utca 15; Kórisz Szilágyi Antal, Kuruc-utca 38; Jakab János, Bástyárményi-út 69; öz. Kovács Istvánné, Kontak-utca 22; Benyáts-osztád; Tar Inre, Görbe-utca.

ARANYÉRT magas árat fizet Moskovics S. ékszerész Piac-utca 41.

Tóth cukrászda megnyílt május 1-én a Nagyerdő kapujában Fényes, kényelmes kiállítással. — Simonyi-út 38. Villamos megállónál

A MADISZ

teljesítménye és lelkendezése mellett, melyet május 1. fönyének emeléséhez hozzájárult, nem mehettünk el szóltanul. A MADISZ-iffúság megértette május 1. jelentőségét. Hosszú és kiterjedő előkészületek után tanácskozott a MADISZ színes csoportja. A szerény anyagi lehetőségekkel rendelkező MADISZ-csoport nemcsak vetekedett, túlszárnyalta a többi csoportok szépségét. Ifjúságtól meglepő fogymelzetteléssel megcélultak a táncos-párok, sportolók, labdarúgók, vitorlázó repülők a felvonuláson és nagyban hozzájárultak délután az ünneplő munkásság szórakoztatásához. A MADISZ megérdemel minden dícséretet.

A bőripari dalárda

volt az ünneplés másik jöleső meglepése. Szép és kulturált zenei hangot szolgáltató meg ez a munkásdalárda, bizonyítva, mennyire nyitva van az új munkásság számára a muzsika felé, melyből mindenkor el volt zárva. Ilyen munkásdalárdák remélhetőleg nagy számban következnek majd a felszabadult dolgozók sorából, a munka szabadságának, a népi demokrácia értékes életének zenében, dalban való hirdetésére.

58.000 szervezett dolgozó van Hajdú-Biharban

A Szakszervezet részletes kimutatást küldött a fővárosba a két megye (Hajdú, Bihar) és Debrecen város szervezett dolgozóinak megoszlásáról. A kimutatás adatai szerint Biharban 11.945, Hajdúban 19.547, Debrecen városában pedig 28.306 paraszt és ipari munkás tagja van pillanatnyilag a helybeli Szakszervezetnek.

Műtéten esett keresztül Szakasis elvtárs

Szakasis Árpád miniszterelnök-helyettes vakbélgyulladásban megbetegedett. Ádám Lajos professzor csütörtökön sürgős műtétet hajtott végre rajta, amely szerencsés lefolyású volt. Szakasis Árpád állapota a körülményekhez képest kielégítő.

Május 12-én IPOK-nap Debrecenben

Csütörtökön előjárásági ülést tartott az Ipartestület. Az ülésen ismertették az IPOK leiratát, mely szerint május 12-én, vasárnap délelőtt fél 9 órai kezdettel az Arany Bika dísztermében IPOK-napot tart. Az IPOK-napra meghívják Debrecen város és Hajdú vármegye közigazgatási vezetőit.

Az Ipartestület a továbbiakban foglalkozott az asztalosok kérelmével. Az asztalosok azt kérik, hogy a szibvásárban jelöljenek ki külön elárúsító helyet az iparosok részére. Kérik azt is, hogy az üzemi osztály rendezzen mentőnapot Debrecenben. Azoknak az iparosoknak, akik segédeiket elfelejtették kijelenteni, a jelentés idejéig felfüggtük kell a tagdíjat.

Női- és férfiruha különle gességek Kádárnál (Wigner) Kossuth-utca 27.

Minden óra tökéletes javítás. Tokok, számlapok és alkatrészek készítése. óraműves Csánó-utca 73. sz. Kossuth

Száz tonna szeretetadomány érkezik Svédországból

Stockholmból érkezett jelentős szerint a svéd Vöröskereszt magyarországi segélyakciója keretében május havában újabb gépkocsi

karavánna 76 tonna élelmiszert, 20 tonna ruhaneműt és 2 tonna gyógyszer készült Magyarországra szállítani.

HIREK

IDOJÁRAS: Kise megélték a szél, felhősebb idő, több felé záporosó. A meleg mérséklődik.

A közlekedésiügyi miniszter bejelentési kötelezettséget rendelt el a különböző ipari ábraktakarmányokra. A bejelentési kötelezettség terhelő a kérdéses takarmányok előállítását, importálóját, valamint azt a kereskedőt, kiknek 50 mázsa készletük van. A gazdákra a bejelentési kötelezettség nem terjed ki. A miniszter egyidejűleg a bejelentési kötelezettséget zár alá veszi.

A Hadirokkantak, Hadlázvegyek és Hadjárók Szövetsége május hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Kossuth-utca 43. szám alatt taggyűlést tart.

Komáromban május 1-re virradó éjjel eltávolították Jókai szobrát.

Bajtársi összejövetel. A 116. és 117. VÉP, valamint a más munkásszázadéknak a gunskirchényi táborban felszabadult tagjai a felszabadulás egyéves évfordulója alkalmából bajtársi összejövetelt tartanak május 4-én délután 5 órakor a nagyerdei Vigadóban, — melyre a hozzátartozókat is szeretettel meghívja a rendezőség.

Az olasz kormány hivatalosan elismerte az osztrák köztársaságot és kormányát. Rövidesen sor kerül a két ország közötti diplomáciai viszony felvételére.

A Magyar Kommunista Szövetség „Háovéd” Szocialista-Kommunista csoportja rendezésében folyó hó 4-én, szombaton d. u. fél 6 órai kezdettel a hífközség tanácstermében (Bajcsy-Zsilinszky-u. 26.) dr. Dénes Béla, a MCSZ társelnöke és politkai vezetője tart előadást.

Bjmes, az Egyesült Államok külügyminisztere a párizsi értekezlet szerdai ülésén kijelentette, hogy az amerikai csapatokat visszavonják Ausztriából és Olaszországból, míhelyt ezekkel az országokkal aláírták a békeszerződéseket.

A Pajzsmegbetegedések Szakszervezetének Kulturális csoportja május hó 4-én, szombaton este 8 órától reggelig tartó ténceai egybekötött kulturális előadás rendez a DVSC Díszteremében. Az előadás bevétele a vasutas árak felszámolására fordítják. Belépődíj nincs, misor-megváltás kötelező.

A rendőrség csavargásért őrizetbe veti egy férfit, aki Kiss Józsefnek adta ki magát. A rendőrségi fogdában azonban egyik rendőr ráismert az ál-Kiss-re, akinek igazi neve Koroknai Sándor. Koroknai a rendőrség többszörös betöréses lopás miatt kereste.

Csiky József, Szeremley-n. 23/b. szám alatti, 80 esztendő öregember súlyos beteg volt. E felett érzett bánatában felakasztotta magát és meghalt.

A Városi Tanács foglalkozott a gazdasági ügyosztály javaslatával és határozatot hozott, hogy a Városi kertészet nyúási telepén gyógynövénykertészetet kezdeményez.

Balogh Ferenc elvtársai, pártunk volt bagaméri járási titkárárt Monostorpályi község egyhangúan meghívta és megválasztotta községi főjegyzővé.

A városban négy helyen építettek a háború alatt vízgyűjtő-medencéket. Most a Városi Tanács, Kalenda műszaki tanácsos javaslatára ezeknek részbeni lebontását, illetve gyermekludikolóvá való átalakítását határozta el. A határozat értelmében a zsidótemplom előtti vízgyűjtőt mindenesetre lebontják, mert élevesélyes.

A Vagongyár munkásainak felállítására érdekében a Szakszervezet eljárt az Erdőgazgatóságnál, ahol ígéretet kapott, hogy a nevezett üzem munkásai az Erdőgazgatóság rendelkezésére álló fából nagyobb mennyiséget juttat a Vagongyár munkásainak.

A Városok Nemzetközi Szövetsége meghívta Budapestet Brüsszelbe a nemzetközi kongresszusra. A polgármester meghívta a meghívást, és kérte, hogy ismerjék el Magyarország városainak szövetségét is és vezérkét Budapestet a városok nemzetközi szövetségébe.

Ma délelőtti UNRRA-bizottság érkezik Debrecenbe és tárgyalásokat folytat a város vezetőségével.

A tözsdetanács legutóbbi ülésén ügy döntött, hogy illetékes helyen kéri a tözsdé megnyitását.

A tleoli kormányt kormányt lemondott. Figl osztrák miniszterelnök-felkérte a kormányt, hogy a helyzet megváltására jöjjön Bécsbe. Egész Dél-Tiroloiból ravargásokat jelentenek. Összetűzések voltak osztrák öslakók és olasz csendőrből között.

A Városi Tisztviselők Szakszervezete folyó hó 11-én este 8 órai kezdettel az Arany Bika nagytermében hangversenyyel egybekötött bált rendez. A hangverseny műsora a legvalószínűbb művekből lesz összeállítva, melyből a legkényesebb igényeket is kielégíti. Hangverseny után reggelig tartó bál lesz, mely előreláthatóan az év legsikerültebb bálja lesz.

Lovag Schmitt Félts, volt OTT-főorvos, akit az Igazoló bizottság a napokban állásvesztésre ítélt s az ítéletet azonnal megfellebbezte, — most visszavonta fellebbezését és elítélte Debrecenből.

Javítottassa, tisztítsassa kalapját Baráth Gábor kalaposmesterrel, Burgundia-utca 21.

Strandolajok, krémek bármilyen archibára bevált kozmetikumok Püdesnél, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1.

Halász ékszerüzlet újra megnyílt Piac utca 22., a régi helyen. Simai gyönyörű iskolájában ülő landó beirakozás. Allamviszga. — Esti tanfolyam. Piac-utca 73.

Női és férfidivat! Tavaszi újdonságok! Gulyásnál Piac-utca 37. sz. Kistemplom mellett

HALÁSZ ékszerüzlet újra megnyílt. Piac-utca 22. (A régi helyen)

